

UNELE PROBLEME REFERITOARE LA PRIMA MENȚIUNE DOCUMENTARĂ A BRAȘOVULUI

de PAVEL BINDER

Pînă nu de mult s-a considerat că documentul din anul 1252 constituie prima mențiune a Brașovului medieval. Această părere a fost acceptată atît în lucrările de specialitate¹, cît și în cele de popularizare² referitoare la orașul de sub Timpa.

Într-una din copiile notiței din Echternach (Luxemburg), vorbindu-se despre invazia tătarilor în Țara Birsei, este amintită devastarea unei „civitas”³. În noua istoriografie românească se precizează că în anul 1241, pe lângă alte centre, a fost ocupat și Brașovul⁴.

Nici una din cele două mențiuni nu poate fi însă considerată ca prima consemnare a localității Brașov. În copia notiței din Echternach, în care sînt expuse evenimentele referitoare la anul 1241, se vorbește de „civitate que vocatur Burza”, iar documentul din 1252 nu se referă la localitatea Brașov ci la întreaga depresiune a Țării Birsei.

În 1252, cu ocazia hotărniciei moșiei „Terra-Zek”, situată între Olt și Munții Baraolt, pe lângă atestarea românilor din Cîrța-Belinului și a secuilor din Sebus (Sepsi), se vorbește și despre ținutul sașilor din „Brașov”⁵. Deși ne-a păstrat prima variantă a toponimului Brașov (Barasu), documentul nu se referă la așezarea de sub Timpa. După cum am încercat să dovedim într-o

¹ Erich Jekelius, *Kronstadts Gassen und Plätze*, în *Das Burzenland*, III, 1, Kronstadt, Brașov, 1928, p. 21; Gustav Treiber, *Das Rathaus in Kronstadt*, în *MBSM*, 6, 1944, 1-4, p. 16-18.

² „Brașovul ca cetate apare pentru prima oară menționat într-un document din 1251 (sic!), după alungarea a cavalerilor teutoni (1225)”: Mihai Murgu, *Brașov*, București, Edit. Meridiane, 1967, p. 12.

³ „In civitate que vocatur Burza occiderunt principes exercitus regis cum omnibus suis ...”: Gustav Kisch, *Aus der Echternacher Klosterbibliothek*, în *Korrespondenzblatt des Vereins für siebenbürgische Landeskunde*, 27, 1904, p. 18.

⁴ Ștefan Pascu, în *Istoria României*, II, 1962, p. 120.

⁵ „Terra Zek ... inter terras Olacorum de Kyrch, Saxonum de Barasu et terras Sieulorum de Sebus existentem ...”: Franz Zimmermann, Carl Werner, *Urkundenbuch zur Geschichte der Deutschen in Siebenbürgen*, I, Sibiu, 1892, nr. 86, p. 78-79 (mai jos. *Ub*) și *Documente privind istoria României, C. Transilvania*, veac XIII, vol. II, doc. 5, p. 5-6 (mai jos *DIR*, C). Cf. și Pavel Binder, *Considerații istorice cu privire la primele așezări românești amintite în documentele medievale* (localizarea lui „Kerch Olachorum”), în *Anuarul Institutului de istorie din Cluj*, VII, 1964, p. 317-320.

altă lucrare⁶, în secolele XIII–XIV Braşovul nu este numai un toponim, ci şi un choronim. Altfel nu pot fi interpretate documentele sau cronicile care localizează în Braşov cetatea Hălchiului (Crizbav)⁷ sau cetatea Bran⁸. În secolul al XIII-lea, când Feldioara juca un rol de frunte în viaţa politică a Țării Birsei, nu avem dovezi că Braşovul ar fi fost reşedinţa ținutului birsan⁹.

Prin urmare, în 1252 „terra Barasu” nu însemna un ținut aflat sub jurisdicţia Braşovului. Pe de altă parte, hotarul Braşovului nici în 1252 şi nici mai târziu nu s-a extins pînă la Olt, deci nu putea fi indicat megieş nemijlocit cu „Tera Zek”.

Încă în anul 1949 cercetătorul Norbert Backmund, a editat așa-numitul „Catalogus Ninivensis”, o listă a tuturor mănăstirilor premonstratense din Ungaria şi Transilvania¹⁰. Acest catalog al aşezămintelor ordinului premonstratens din părţile amintite, este de fapt o copie din secolul al XV-lea al unui original, azi pierdut. Documentul original a fost întocmit, după părerea cercetătorilor, în perioada 1236–1241 şi se referă la anul 1235, când abatele Fredericus a vizitat mănăstirile menţionate. Data de mai sus, ca primă menţiune documentară a Braşovului a fost folosită de specialiştii în istoria artelor¹¹, cit şi de istorici¹². Începînd din 1964 această menţiune a fost semnalată şi în literatura de specialitate română¹³. Între timp, importanţa „Catalogului Ninivensis” a fost relevată şi în străinătate de Karl Reinert¹⁴.

„Catalogus Ninivensis” redă în felul următor cea mai veche referire cu privire la Braşov: „Claustra Sororum. . . in Hungaria assignata est paternitas. Dyocesis Cumanie Corona”. În acelaşi catalog este menţionat şi Sibiul: „Dyocesis Ultra silvane Villa Hermanni”. Pentru a putea aprecia la justa sa valoare acest document de o importanţă capitală privitor la istoria oraşului nostru, vom analiza cîteva dintre aspectele sale.

⁶ Pavel Binder, *Etimologia, sensul iniţial şi evoluţia numelui topic „Braşov”*, în *Limbă şi literatură*, VIII, 1964, p. 411–420.

⁷ 1344: „Castro nostro Holtuen vocato in Brasso in confinibus regni nostri habito”: *Ub*, II, nr. 597, p. 16.

⁸ „Castrum in Brasso fortissimum, Terch vocatum”: I. G. Schwandner, *Scriptores Rerum Hungaricarum*, Viena, 1746, I, cap. VIII.

⁹ Francisc Killyen, *Formarea şi evoluţia comitatului Braşovului*, în *Studii şi articole de istorie*, VII, 1965, p. 11, arată că, „În anul 1252, Braşovul apare a doua oară în documente sub numele „Barasu”, indicînd denumirea unui ținut întreg . . . , care era, desigur, format din comunele libere din împrejurimi, care s-au organizat sub conducerea Braşovului, pentru a-şi apăra interesele comune”.

¹⁰ Norbert Backmund, *Monasticon Premonstratense*, Straubing, 1949, p. 23–24.

¹¹ F. Oszvald, *Adatok a magyarországi premonstreiek Árpád-kori történetéhez*, în *Művészettörténeti Értesítő*, VI, 1957, 2–3, p. 231–254 şi mai ales p. 237.

¹² György Györffy, *Az Árpád-kori Magyarország történeti földrajza* (Geographia Historica Hungariae Tempore Stirpis Arpadianae), Budapest, 1963, p. 827–828.

¹³ P. Binder, *op. cit.*, p. 411–412 şi Fr. Killyen, *op. cit.*, p. 10.

¹⁴ Karl Reinert, *Ein bisher unbeachtet gebliebenes Verzeichnis des Klöster des Prämonstratenserordens in Ungarn und Siebenbürgen in der Zeit vor dem Mongolensturm*, în *Zeitschrift für Kirchengeschichte*, LXXVII, 1966, 3–4, p. 268–287. Această bibliografie ne-a fost comunicată de Paul Cernovodeanu, fapt pentru care-i mulţumim şi pe această cale. Cf. şi nota din *Studii*, XXI, 1968, 5, p. 1001.

O problemă importantă este, desigur, aceea de a clarifica care dintre mănăstirile brașovene, cunoscute mai tirziu, pot fi eventual identificate cu cea menționată în „Catalogus Ninivensis“.

În cursul evului mediu au existat la Brașov două așezăminte religioase pentru femei: mănăstirea călugărițelor dominicane de pe Ulița Călugărițelor (Nonnengasse, azi str. Armatei Roșii)¹⁵ și „Curtea Ecaterinei“ cu biserica dedicată Sf. Ecaterina. Mănăstirea călugărițelor dominicane fiind înființată cel mai devreme în secolul al XIV-lea, nu poate fi identificată cu cea studiată aici¹⁶. Rămîne deci să vedem care era situația așezămîntului din „Curtea Ecaterinei“.

Începînd din secolul al XIV-lea apare în actele referitoare la Brașov așezămîntul cisterciților denumit „Curtea Ecaterinei“, precum și capela aparținătoare, deservită de călugări cisterciți. Curtea Ecaterinei era situată lângă biserica parohială, azi Biserica Neagră, în zona actualei străzi Argeș¹⁷.

Intr-un act din anul 1388 se amintește de călugărul cistercic Ioan, ca rector al capelei Sf. Ecaterina din Brașov¹⁸. În anul 1406, în acest așezămînt locuiau mai multe surori laice (seculares mulieres) ca: Elisabeta din Rotbav, Elisabeta din Codlea, Gertrud și Ecaterina din Ghimbav, Margareta Creps și altele. Din procesul care a avut loc la începutul secolului al XV-lea, reiese că aceste surori erau obligate la diferite munci pentru călugării cisterciți, ele nefiind socotite de fapt călugărițe propriu-zise. La această dată capela Sf. Ecaterina era deservită de clericii mănăstirii cistercite Sf. Maria din Cița¹⁹. După desființarea abației Cîrța²⁰, regele Matia Corvin hotărăște, în anul 1477, ca rectorul capelei Sf. Ecaterina să fie subordonat din punct de vedere eclesiastic parohului din Brașov²¹.

¹⁵ Biserica Sf. Ioan era situată în curtea călugărițelor (1486: Der Nonnen hof): *Quellen zur Geschichte der Stadt Kronstadt*, III, Brașov, 1896, p. 746 (mai jos Q).

¹⁶ Béla Iványi, *Geschichte des Dominikanerordens in Siebenbürgen und der Moldau*, în *Siebenbürgische Vierteljahrsschrift*, 62, 1939, 1, p. 42—59.

¹⁷ Această curte (Katharinenhof) se afla pe locul fostei școli de fete în apropierea băii orășenești și a Porții de Sus sau Poarta Șchei, care, datorită faptului că era situată în apropierea curții Ecaterinei, se mai numea Poarta Ecaterinei. În mod indirect tot această curte este eponimul străzii Ecaterinei din Șchei (azi str. C. Brîncoveanu), care era orientată spre poarta amintită: F. W. Seraphin, *Kronstadt zur Zeit des Honterus*, în *Aus der Zeit der Reformation Brașov*, 1898, p. 348.

¹⁸ „Fratre Johanne ordinis cisterciensis rectore Capellae sanctae Katherinae in praedicta Corona“: *Ub*, II, nr. 1230, p. 627—628.

¹⁹ „Monasterion sanctae Mariae in Candelis“; Elemér Mályusz, *Zsigmondkori Oklevéltár*, I (1400—1406), Budapesta, 1962, p. 576—577 și Ludwig Reissenberger, *Die Kerzer Abtei*, Sibiu, 1894, p. 22.

²⁰ În 1474 din mai multe motive, printre care și răzvrătirea abatelui Raymund și ruinarea mănăstirii, regele Matia Corvin desființează acest așezămînt și donează bogatele sale posesii bisericii din Sibiu: L. Reissenberger, *op. cit.*, p. 30—31.

²¹ „Capella sive Sacellum sub honore beatae Katharinae virginis in eadem Civitate Brassoviensi“: L. I. Marienburg, *Kleine siebenbürgische Geschichte zur Unterhaltung und Belehrung*, Pesta, 1806, p. 185—187. În prima jumătate a secolului al XVI-lea, rector al bisericii Sf. Ecaterina era călugărul Paul (1532: Fratris Paulo Monacho ad s. Catharinam): Q, II, p. 238, 638 și Elek Jakab, *Erdély egyháztörténelméhez*, în *Magyar Történelmi Társulat*, XIII, 1867, p. 40.

Spre deosebire de călugărițele propriu-zise scutite de cens, surorile laice din Curtea Ecaterinei erau persoane care trăiau de pe urma muncii lor. În listele contribuabililor din Brașov, păstrate începînd cu anul 1475, sînt înscrise și locatarele din Curtea Ecaterina²². În anul 1480 locuiau aici 19 contribuabile, în majoritate văduve. Aceste femei se îndeletniceau cu țesutul, dante-latul, turnatul luminărilor etc.²³.

O dată cu reforma religioasă și acest așezămînt a fost desființat. În anul 1547, într-o casă de pe lîngă capela Sf. Ecaterina, domiciliu dascălul Martinus²⁴. În această vreme, în Curtea Ecaterina se construiesc locuințe noi²⁵, iar în 1559 este demolată și capela Sf. Ecaterina, în locul căreia s-au ridicat apoi mai multe case²⁶. După anul 1544 Curtea Ecaterinei și-a pierdut funcția inițială, denumirea ei fiind păstrată de o stradă din Celatea Brașovului²⁷. Deoarece pe aici trecea canalul care alimenta baia comunală²⁸ în secolul al XIX-lea această stradă primește denumirea de Valea Lată²⁹.

Din datele prezentate rezultă deci clar că așezămîntul Curtea Ecaterina din Brașov era de fapt un azil de femei, în bună parte văduve, un fel de surori laice, care trăiau din munca lor, fiind chiar contribuabile. De asemenea, aflăm că așezămîntul în vremurile cunoscute era sub tutela cisterciților.

Cercetînd istoria oridinelor religioase, aflăm că în orașele medievale apusene, pe lîngă mănăstiri de călugărițe, existau organizații de femei laice, numite begine. Cu scopul de a se feri de mizerie și de pericolul prostituției, văduvele și femeile necăsătorite s-au adăpostit în curți ale beginelor (domus seu curtis beginnerum)³⁰. De organizarea vieții religioase a acestora s-au ocupat cele două ordine călugărești înființate în Franța: cel cistercit în anul 1098 și cel premonstratens în 1120. Cele mai puternice curți ale beginelor se dezvoltă tocmai în regiuni mai pronunțat urbanizate din Europa occidentală: în Flandra, Brabant, Renania și Vallonia³¹. În aceste ținuturi — care parțial

²² Este interesant de remarcat că această curte (Sent Katrinen hof, Send Kathrynen hoff, Send Katherenen hoff, In curia sanctae Katherinae) era înglobată în cartierul „Corporis Christi” și nu în „Quartale Catharinae”: Q, III, p. 691—727.

²³ „Oirten dy schriben, Dy strwssyn hanizen, Istwanen jergen, Dy kerczemachern, Pawel svertfegern, An dy vebren, Simon Fleschern” etc.: Q, III, p. 691—692.

²⁴ „Domus, quam Martinus puellarum magister inhabitat circa aedem divae Catarinae”: Q, III, p. 418.

²⁵ 1557/1558: „Das Nay haus auff Sanck Catrynen hoff pflypden dem schreiber”; 1561/1562: „Aus dem Hayskhen auff Sant Catrynen Hoff”: Q, III, p. 323—330.

²⁶ „Eodem anno (1559) Sanct Catharinen-Kirch abgebrochen worden und Häuser in der Stell gepaut worden”: Q, IV, p. 521.

²⁷ 1736: „Catharinen Hoff” în planul Brașovului de Johann Conrad von Weiss, publicat de Andor Borbély, *Erdélyi városok képekönyve 1736-ból*, în *Erdélyi Múzeum*, 48, 1943, 2, p. 212; „Katharinen Hoff”, în harta lui Zultner-Seethal 1735/1736, păstrată în Arh. Bis. Negre, 912/IV/51.

²⁸ 1547: „Fluvius auf S. Caltreinen Hof usque ad balnei stuffam”: Q, III, p. 416.

²⁹ 1890: Valea Lată, Breiter Bach, Széles patak; vezi în *Tablou despre numirea nouă a stradelor și despre numerarea nouă a caselor efectuate pe teritoriul Brașovului*, Brașov, 1890.

³⁰ Joseph Greven, *Die Anfänge der Beginen*, în *Vorreformationsgeschichtliche Forschungen*, Münster, VIII, 1912, p. 7; idem, *Der Ursprung des Beginnenwesens*, în *Historisches Jahrbuch*, 1911, p. 300.

³¹ A. Mens, *Oorsprong en bekeken van de Naderlandse Begijnen-Begarden-beueging*, Louvain-Bruxelles, 1947.

constituie locul de baștină a sașilor transilvăneni — la sfîrșitul secolului XII și începutul celui următor se constată o înflorire a mișcării beginelor³². Fetele și văduvele grupate în aceste curți se ocupau îndeosebi cu torsul și țesutul. Patroana beginelor, de sub oblăduirea ordinului premonstratens, era de obicei „fecioara și martira Sf. Ecaterina“ („Catherina Virgo et Martyr“)³³. După declinul premonstratensilor, conducerea curții beginelor a fost preluată în toată Europa de cisterciți³⁴. În acele cazuri însă în care hramul bisericilor din curțile beginelor era Sf. Ecaterina, ctitorii acestora au fost premonstratensi. Toate mănăstirile înființate de cisterciți au ca hram exclusiv pe Sf. Maria.

Făcînd deci o comparație între aceste așezăminte din Apus și caracterul Curții Ecaterina, rezultă clar că aceasta din urmă era o casă de begine, adică un azil pentru văduve și femei nemăritate. De asemenea, hramul acestei curți, care era Sf. Ecaterina, denotă că așezămîntul a trebuit să fie inițial sub tutela premonstratensilor și doar mai tîrziu, în vremea declinului acestui ordin, a ajuns sub oblăduirea cisterciților de la Cîrța.

Pe temeiul acestor date, putem admite că așezămîntul din Curtea Ecaterinei este identic cu mănăstirea premonstratensă, amintită în actul referitor la anul 1235. Identificarea așezămîntului din Curtea Ecaterinei cu „mănăstirea“ din 1235 este confirmată și de caracterul laic al acesteia din urmă, ceea ce rezultă clar din textul „Catalogului Ninivensis“. Pentru acest caracter laic pledează faptul că așezămîntul nu era subordonat nici unei mănăstiri, ci circariei („affiliatur circariae“)³⁵, bineînțeles, centrului acesteia.

Pe baza documentelor de care dispunem nu putem preciza data la care așezămîntul a fost preluat de cisterciți. Într-un catalog, numit „Scheftliariensis“, dintre anii 1280—1290, este pomenit din nou un așezămînt premonstratens de femei din „Drozza“ (Drozsa sororum)³⁶. Admițînd identitatea Drozsa — Brașov, ar rezulta că în acea vreme așezămîntul din Brașov era încă sub tutela premonstratensilor, fiind deci preluat mai tîrziu de cisterciți.

După cum se știe, în vestul Europei beginismul, ca mijloc de combatere a ereziei apare în orașe, mai ales în rîndul populației ocupată cu meșteșugul țesătoriei. Beginele orașelor din Flandra și Brabant își cîștigau existența din tors și țesut.

Prin comparație cu situația din vestul Europei, unde curtea beginelor era prezentă mai cu seamă în centrele orășenești³⁷, putem presupune că prin anii 1230—1240 în așezarea de la poalele Tîmpei existau deja germeii urbanizării. Este semnificativ în acest sens faptul că în „Catalogus Nini-

³² „Im Jahre zwischen 1230—1250 hat das rheinische Beginenwesen einen besonders raschen Aufschwung“: Hans Neumann, *Texte und Handschriften zur älteren deutschen Frauenmystik*, in *Forschungen und Fortschritte*, 41, 1967, 2, p. 47.

³³ László Mezey, *Irodalmi anyangylvűségünk kezdetei az Árpádkor végén*, Budapest, 1955, p. 23—24.

³⁴ Simone Rosisine, *L'efflorescence cistercienne et le courant féminin de piété au XIIIe siècle*, in *Revue d'histoire ecclésiastique*, 39, 1947, p. 342—378.

³⁵ N. Backmund, *op. cit.*, p. 117 și K. Reinerth, *op. cit.*, p. 268—287.

³⁶ Gy. Györfly, *op. cit.*, p. 827.

³⁷ Curtea beginelor este menționată în aproape toate planurile marilor orașe europene; vezi *Alle Europäische Städtebilder*, Eingeleitet von Ruthart Oehme, Hamburg, 1965. 39—40.

vensis“ sînt menționate așezăminte de femei — curți de begine — ale ordinului premonstratens tocmai în Brașov și în Sibiu, care devin încă în secolul al XIV-lea cele mai dezvoltate centre urbane din Transilvania.

O altă problemă privind „Catalogus Ninivensis“ se referă la faptul că Brașovul făcea parte din episcopia cumană. Mențiunea este deosebit de prețioasă pentru cunoașterea istoriei românilor, dat fiind faptul că documentele referitoare la acest episcopat cuprind date despre românii dintre Dunăre și Carpați. Precum se știe, imediat după îndepărtarea cavalerilor teutoni din Țara Birsei (1225), regalitatea ungară încearcă o expansiune în regiunile de la sud-est și sud de Carpați. În acest scop, profitînd de convertirea unui principe cuman, se organizează, în anul 1228 episcopia amintită³⁸. Dintr-un act emis în anul 1235 aflăm că populația majoritară din teritoriul acestei dieceze o constituiau românii (praefati Walathi), care au avut organizația lor religioasă proprie, în frunte cu episcopi ortodocși, numiți în bula papală „pseudo-episcopi ce țin de ritul grecilor“³⁹.

În literatura istorică română pînă în prezent s-a crezut că limitele episcopiei cumane, stabilite în 1235 de către arhiepiscopul de Strigoni⁴⁰, cuprindeau numai spațiul dintre Carpați și Siret. Constantin C. Giurescu mai admite că această dieceză îngloba, pe lîngă ținuturile Putna și Bacău „se pare, și o parte a secuimii transilvane...“⁴¹. Menționînd Brașovul în episcopia cumană, „Catalogus Ninivensis“ dovedește că și Țara Birsei făcea parte din această unitate administrativă ecleziastică. Bula papei Grigore al IX-lea din 13 noiembrie 1235, care menționează printre altele parohiile catolice din Șercaia și Hoghiz⁴², admite eventual posibilitatea extinderii episcopiei cumane pînă la linia dintre Făgăraș și Racoș. Întrucît în listele de impozite papale din anii 1332–1337 nu este cuprinsă nici Țara Birsei și nici scaunul secuiesc Orbai⁴³ (zona orașului Covasna), se pare că aceste ținuturi făceau parte în continuare tot din teritoriul aflat sub jurisdicția episcopiei cumane.

Admițînd că organizația bisericească a episcopiei cumane s-a extins și la vest de Carpați, este de presupus că și organizațiile politice românești, care constituiau baza organizatorică și politică a episcopatelor ortodoxe, menționate în 1235, s-au extins pe ambele laturi ale arcului carpatic, inclusiv peste Țara Birsei.

Prin urmare, la prima lui mențiune documentară, Brașovul făcea parte dintr-un ținut românesc, extins pe ambele versante ale Carpaților.

³⁸ Constantin C. Giurescu, *Tirguri sau orașe și cetăți moldovene*, București, 1967, p. 39 — 40.

³⁹ „In Cumanorum episcopatu, sicut accepimus, quidam populi, qui walati vocantur.. a quibusdam pseudoeπισcopis Graecorum ritum tenentibus universa recipiunt...“: *Ub*, I, p. 60, doc. 69 și *DIR*, C, vol. I, p. 275, 276, doc. 230 și Ștefan Pascu, în *Istoria României*, II, 1962, p. 114–115.

⁴⁰ „Arhiepiscopul de Strigoni^u, pe atunci legat al scaunului apostolic în provincia Cumanilor, însemnînd marginile diecezei tale ...“: *DIR*, C, vol. I, p. 274, doc. 228.

⁴¹ C. C. Giurescu, *op. cit.*, p. 41.

⁴² *Ub*, I, p. 62–63, doc. 72.

⁴³ Ernst Wagner, *Die päpstlichen Steuerlisten 1332–37*, în *Forschungen zur Volks- und Landeskunde*, 11, 1968, 1, p. 41.

EINIGE FRAGEN BETREFFEND DIE ERSTE URKUNDLICHE ERWÄHNUNG VON BRAȘOV (KRONSTADT)

(ZUSAMMENFASSUNG)

Bis vor kurzem wurde angenommen, dass die älteste urkundliche Erwähnung von Kronstadt aus dem Jahre 1252 stammt. Damals bezog sich der Ortsname „Barasu“ aber auf das ganze Burzenland, nicht nur auf die Ansiedlung unter der Zinne. In der Abschrift einer sich auf die Ereignisse des Jahres 1241 beziehenden Aufzeichnung aus dem Kloster von Echternach in Luxemburg ist die Rede von einer „civitate que vocatur Burza“, ohne dass jedoch deren Identität mit dem heutigen Kronstadt sicher ist.

Im Jahre 1949 wurde der sogenannte „Catalogus Ninivensis“ veröffentlicht, der nach der Meinung der Historiker in den Jahren 1236–1241 abgefasst wurde. In dieser Klösterliste, die sich auf den Stand von 1235 bezieht, wird in „Corona“, in der Diözese Kumanien, ein dem Prämonstratenserorden unterstehendes Nonnenkloster genannt.

Auf Grund der Analyse der verschiedenen Quellenangaben gelangt der Verfasser zu der Schlussfolgerung, dass das Kloster von 1235 mit dem späteren „Katharinenhof“ gleichzusetzen ist. Dieser „Katharinenhof“, dessen Existenz im XIV. — XVI. Jahrhundert urkundlich belegt ist, ist eine ähnliche Einrichtung wie die Beguinenhöfe in Westeuropa, nämlich ein Frauenasyl, das ursprünglich unter der Betreuung des Prämonstratenserordens stand und das später, nach dem Verfall dieses Ordens, von den Zisterziensern übernommen wurde. Dass der „Katharinenhof“ aus dem XIV. — XVI. Jahrhundert mit dem „Kloster“ von 1235 identisch ist, wird auch durch seinen Namen bekräftigt, da die hl. Katharina die Schutzheilige der Prämonstratenser war. Auch in Westeuropa wurden die gleichartigen von den Prämonstratensern gegründeten Stiftungen später von dem Zisterzienserorden übernommen, was einen indirekten Beweis für das gleiche Geschehen in Kronstadt darstellt.

Es wird besonders hervorgehoben, dass die Existenz eines Beguinenhofes einer für die westeuropäischen Städte typischen Einrichtung — im Kronstadt des Jahres 1235 beweist, dass in der Ansiedlung unter der Zinne die Anfänge einer städtischen Entwicklung schon damals bestanden.

Aus dem „Catalogus Ninivensis“ geht hervor, dass Kronstadt damals zur Diözese von Kumanien gehörte, die die im Innern und am Aussenrand des Karpatenbogens gelegenen rumänischen Staatsbildungen und Kirchen Sprengel umfasste.